KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

10.12.2020

EDUSKUNNAN TALOUSVALIOKUNNALLE

Asia: E-selvitys komission yritysten kestävää hallinnointia koskevat aloitteet

Kuluttajaliitto- Konsumentförbundet ry (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää valiokuntaa lausuntopyynnöstä ja esittää seuraavat huomiot asiasta:

Kuluttajaliitto yhtyy selvityksessä esitettyyn kantaan, jonka mukaan Suomi pitää ehdotusten perustana olevia kestävän kehityksen tavoitteita erittäin tärkeinä. Yritysten harjoittamassa liiketoiminnassa tehtävillä valinnoilla on kannassa esitetyllä tavalla olennainen vaikutus mm. ilmastonmuutokseen ja muihin globaaleihin ja paikallisiin ympäristökriiseihin vastattaessa sekä sosiaalisen kestävyyden, kuten erityisesti ihmisoikeuksien, toteutumisen varmistamisessa. Erityisesti ympäristöön ja ilmastoon liittyvät välittömät kestävyystavoitteet ovat kiireellisiä peruuttamattomien haitallisten vaikutusten estämiseksi, jolloin myös lainsäädäntö ja yrityksille asetettavat velvoitteet ovat tärkeitä pitkän aikavälin politiikkakeinojen lisäksi.

Kuluttajaliitto pitää tärkeänä sitä, että Suomi hallitusohjelman mukaisesti suhtautuu myönteisesti EU- tasolla säädettävään yritysvastuuseen, jossa otetaan huomioon eri kokoiset yritykset ja kansainväliset arvoketjut. Sääntelyn tulisi olla sitovaa ja arvoketjut kattavaa. EU-tason sääntelyllä voidaan välttää toisistaan merkittävästi poikkeavien kansallisten sääntelyiden moninaisuus, mikä vaikeuttaisi yritysten toimintaa sekä kansalaisten ja muiden sidosryhmien mahdollisuutta seurata ja ymmärtää yritysten toiminnan vastuullisuutta. Kuluttajaliitto pitää kuitenkin tärkeänä myös sitä, että kansallisesti jatketaan yritysvastuulainsäädännön valmistelua eikä vain jäädä odottamaan EU-tason sääntelyä.

Kuluttajaliitto pitää hyvänä sitä, että kannan mukaan Suomi katsoo, että EU-tason yritysvastuusääntely tulisi toteuttaa horisontaalisena sääntelynä toimialakohtaisen vastuullisuussääntelyn sijaan. Ihmisoikeuksiin ja ympäristöön liittyviä riskejä on useilla toimialoilla, vaikka niiden vakavuus voi vaihdella. Toimialakohtainen sääntely ei takaisi tasapuolisia toimintaedellytyksiä, kun sääntelytaakka kohdistuisi vain tiettyjen toimialojen yrityksiin. Osa yrityksistä toimii myös usealla toimialalla. On hyvä, että Suomi pitää tärkeänä, että vastuulliset toimintatavat saadaan laajamittaisesti käyttöön EU:ssa toimivissa yrityksissä.

On tärkeää, että Suomi myös kannattaa toimintasuunnitelman tavoitteita, jotka edistävät YK:n Agenda2030:n ja Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteiden saavuttamista. ja että Suomi pitää tärkeänä sitä, että yritysten kestävään hallinnointiin liittyvät mahdolliset uudet sääntelykeinot luovat kestävän rahoituksen, pääomamarkkinaunionin ja muiden EU-hankekokonaisuuksien kanssa yhdenmukaisen ja toimivan kokonaisuuden.

KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

Kuluttajaliitto katsoo, että Suomen tulisi suhtautua avoimesti erilaisten sääntelyvaihtoehtojen selvittämiseen siltä osin, kuinka yhtiöt voivat nykyistä paremmin huomioida sidosryhmien etuja päätöksenteossaan sekä osallistaa sidosryhmiä toimintaan ja päätöksentekoon. Samoin Kuluttajaliitto pitää tärkeänä, että Suomi kannattaa sitä, että yhtiöitä kannustetaan tuomaan kestävyyskysymysten arviointi osaksi hallinnointia sekä johdon palkitsemisjärjestelmiä.

Helsingissä 10.12.2020

Tiina Vyyryläinen
vaikuttamistyön päällikkö, OTK
vaikuttamistyön ja neuvonnan tiimi